

KM, могуће примијенити изузеће из члана 6. став (1) тачка ц) Закона које се односи на државну помоћ намијењену обављању услуга од општег економског интереса, односно да је ријеч о дозвољеној државној помоћи коју није потребно пријављивати Савјету на одобрење.

Међутим, пошто је Федерално министарство промета и комуникација поднијело захтјев за оцјену државне помоћи, Савјет је, у складу са наведеним, одлучио као у диспозитиву овог рјешења.

Упутство о правном лијеку

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Број УП/И 07-26-1-13-6/14
29. децембра 2014. године
Источно Сарајево

Председавајућа
Савјета за државну помоћ
БиХ
Мира Вујева, с. р.

На основу члана 12. став (3) тачка а) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи с прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Федералног министарства промета и комуникација за одобрење државне помоћи кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице, за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години, Вijeće за државну помоћ Босне и Херцеговине на 25. сједници, одржаној 29. децембра 2014. године, донијело је слjedeће

RJEŠENJE

1. Одобрава се *ex post* државна помоћ која се додјелjuje кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице у облику субвенције у износу од 430.000 КМ за обављање услуге од опћег економског интереса, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење бит ће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Вijeće за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Вijeće) запримило је 30.10.2014. године, под бројем: УП/И 07-26-1-13/14, Захтјев Федералног министарства промета и комуникација, акт број: 06-14-729/14, од 16.10.2014. године, за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 430.000 КМ кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице (у даљњем тексту: ЈП "Аеродром Тузла") за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години с циљем унапређења авиоаобраћаја Федерације БиХ. Уз Захтјев подносилац је доставио:

- попуњен Образац за пријаву програма државне помоћи у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Образац пријаве),
- Одлуку о усвајању Програма утрошка средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - унапређење авиоаобраћаја Федерације БиХ - ЈП

"Аеродром Тузла" ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/14),

- Извод из Буџета Федерације БиХ за 2014. годину - Раздјел 18 - Федерално министарство промета и комуникација ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/14),
- Биланс станја ЈП "Аеродром Тузла" на дан 31.12.2013. године,
- Биланс успјеха ЈП "Аеродром Тузла" за 2013. годину,
- Рјешење Опћинског суда у Тузли о измјенама података ЈП "Аеродром Тузла", број: 032-0-Reg-14-001242, од 8.8.2014. године,
- Обавјештење Федералног завода за статистику о разврставању правног лица према класификацији дјелатности, број: 07-32.5-935/14, од 18.8.2014. године, за ЈП "Аеродром Тузла" и
- Потврду Дирекције за цивилно зракопловство БиХ за аеродром за јавну употребу, No: E-7-A-003, издату ЈП "Аеродром Тузла" 1.6.2009. године.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Закон), Федерално министарство финансија је својим актом дало консултативно мишљење, број: 06-14-729-4/14, од 27.10.2014. године, на пријаву државне помоћи од Федералног министарства промета и комуникација за додјелу субвенције ЈП "Аеродром Тузла", те уз то мишљење доставило Вijeću наведене прилоге и Образац пријаве, шодно одредби члана 12. став (2) Закона.

Увидом у поднесени захтјев, Вijeće је утврдило да он није комплетан, односно да не садржи све документе неопходне за његову оцјену и доношење одлуке из члана 12. став (3) Закона, те је затражило од Федералног министарства промета и комуникација допуну актом број: УП/И 07-26-1-13-1/14.

Подносилац Захтјева је путем факса и електронске поште 17. и 18.12.2014. године Вijeću доставио допуну документације за пријаву државне помоћи у којој су достављени слjedeћи документи:

- Информација Федералног министарства промета и комуникација о броју путника и операција с Међународног аеродрома Тузла за 2012. и 2013. годину,
- Уговор о пријеносу средстава и извјештавању о утрошеним средствима, број: 04-02-2-216-3/14, закључен 25.6.2014. године између Федералног министарства промета и комуникација и ЈП "Аеродром Тузла",
- Рјешење Дирекције за цивилно зракопловство БиХ, број: 02-29-2-УП1-103-6/09, од 1.6.2009. године,
- Захтјев ЈП "Аеродром Тузла" за трансфер одобрених намјенских средстава, број: 01/II-40/14, од 15.7.2014. године, и
- Извјештај Федералног министарства финансија о историји плаћања добavljaча у периоду од 18.7.2014. до 29.7.2014. године.

Вijeće је по службеној дужности од Агенције за пружање услуга у зрачној пловидби БиХ прибавило податке из Зракопловних информација - АИП Босне и Херцеговине о времену отворености Међународног аеродрома Тузла.

2. Примijenjeni propisi

Осим Закона, Вijeće је у поступку узело у обзир прописе Босне и Херцеговине и прописе Европске уније. Relevantни примijenjeni propisi БиХ су: Уредба о намјени, критеријима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/13) (у даљњем тексту: Уредба), Закон о зракопловству БиХ ("Службени гласник БиХ", број 39/09) и Правилник о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора ("Службени гласник БиХ", бр. 28/05, 20/11 и 76/14).

U skladu s odredbom člana 3. Uredbe kojom je propisano da se državna pomoć dodjeljuje ako program ili pojedinačni projekat državne pomoći zadovoljava uslove propisane ovom uredbom, članom 36. stav 2. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, potpisanog 16. juna 2008. godine između Evropske zajednice, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje Međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: Privremeni sporazum), i članom 71. stav 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i BiH (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obavezno da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne pomoći primjenjuje ne samo pravo BiH nego da na odgovarajući način primijeni i kriterije i uslove koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom, obaveza primjene navedenih kriterija i uslova Vijeću je propisana odredbom člana 36. stav 1. tačka c) Privremenog sporazuma (član 71. SSP-a) koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim funkcioniranjem ovog sporazuma, u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna pomoć kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim preduzećima ili određenim proizvodima.", te stavom 2. istog člana koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članu ocjenjivat će se na osnovu kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako Uredbom nisu propisani kriteriji i uslovi za dodjelu državne pomoći za upravljanje aerodromima, Vijeće je u konkretnom slučaju, shodno članu 36. stav 2. Privremenog sporazuma, uzelo u obzir i sljedeće propise Evropske unije u vezi s dodjelom državne pomoći aerodromima i zračnim prijevoznicima:

- Komunikaciju Komisije - Smjernice o državnoj pomoći aerodromima i zračnim prijevoznicima (Službeni list Evropske unije, serija C, broj 99, 4.4.2014.) [dalje: Komunikacija Komisije (2014/C 99/03)],
- Odluku Komisije, od 20. decembra 2011., o primjeni člana 106. stav 2. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije na državnu pomoć u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim preduzećima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa (Službeni list Evropske unije, serija L, broj 7, 11.1.2012.) [dalje: Odluka Komisije 2012/21/EU],
- Presudu Evropskog suda, od 24. jula 2003. godine, u slučaju "Altmark" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrs-gesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) - OJ C 226, 20.9.2003.].

3. Utvrđivanje činjenica

Na osnovu dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Nadležni organi Bosne i Hercegovine i Federacije BiH povjerali su JP "Aerodrom Tuzla" obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa. Potvrda Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH za aerodrom za javnu upotrebu, No: E-7-A-003 (u daljnjem tekstu: Potvrda za aerodrom), izdata JP "Aerodrom Tuzla", jeste akt na osnovu kojeg je navedenom preduzeću, kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla, povjereno obavljanje usluge od

općeg ekonomskog interesa u periodu od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, u skladu sa Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedena potvrda izdata je JP "Aerodrom Tuzla" na osnovu Rješenja kojim je utvrđeno da JP "Aerodrom Tuzla" ispunjava uslove za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu upotrebu na neograničen period, koje je Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH (u daljnjem tekstu: BHDCA) donijela odlučujući po zahtjevu JP "Aerodrom Tuzla" kao operatora Međunarodnog aerodroma Tuzla. Naime, shodno odredbama člana 5. Pravilnika o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora, za aerodrom kome je izdata potvrda za javnu upotrebu u Zrakoplovnim informacijama AIP-a BiH mora biti navedeno vrijeme otvorenosti i aerodrom mora u to vrijeme biti dostupan svim osobama pod istim uslovima. U skladu s Potvrdom za aerodrom, Rješenjem BHDCA o ispunjenosti uslova za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu upotrebu i podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, Međunarodni aerodrom Tuzla je otvoren za javni saobraćaj tokom cijele godine i mora biti dostupan svim osobama pod istim uslovima, i to: ponedjeljkom i petkom u vremenu od 7.30 do 9.30 sati, utorkom i subotom od 8.00 do 19.00 sati i srijedom i nedjeljom od 15.00 do 18.00 sati.

Članom 3. Pravilnika o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora propisano je da termin "potvrda za aerodrom" znači potvrdu za rad aerodroma izdatu od odgovarajuće zrakoplovne vlasti, a da je "aerodromski operator" svako fizičko ili pravno lice koje upravlja aerodromom. Odredbama člana 7. stav (2) istog pravilnika određeno je da je imalac potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu upotrebu ujedno i vlasnik potvrde. Dok je članom 8. istog pravilnika propisano da je vlasnik potvrde za aerodrom obavezan da preduzme sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za upotrebu, te da osigura da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade u skladu s uslovima i pravilima potvrde za aerodrom.

U skladu s čl. 37. i 38. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, međunarodni i domaći zračni saobraćaj unutar BiH dozvoljen je samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za aerodrom izdatu od BHDCA, a da je jedan od uslova za dobivanje potvrde da je podnosilac zahtjeva operator aerodroma. Dok je članom 40. istog zakona propisano da s potvrdom za aerodrom njen nosilac stiče pravo da upravlja aerodromom na komercijalnoj osnovi i da utvrđuje naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Budžetom Federacije BiH za 2014. godinu Vlada Federacije BiH obavezala se da će finansijski podržati JP "Aerodrom Tuzla" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM. U skladu s odredbama člana 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti Bosne i Hercegovine imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te svoje navedeno pravo mogu prenijeti na bilo koje fizičko ili pravno lice. Navedena sredstva planirana u Budžetu Federacije BiH za 2014. godinu za subvenciju JP "Aerodrom Tuzla" kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla koji njome upravlja, Vlada Federacije BiH dodijelila je posredstvom Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, koje je u tu svrhu zaključilo Ugovor o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima s JP "Aerodrom Tuzla". Navedenim ugovorom, koji je izrađen na osnovu Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim preduzećima - unapređenje aviosaobraćaja Federacije BiH - JP "Aerodrom Tuzla", obavezuje

se JP "Aerodrom Tuzla", između ostalog, i da će dodijeljena sredstva utrošiti za subvencioniranje dijela troškova: sirovina i materijala, energenata, zakupa, osiguranja, plaća i doprinosa, tekućeg održavanja objekata i opreme i naknade za korištenje DCS sistema, te da će nakon utroška sredstava sačiniti izvještaj o utrošenim sredstvima transfera i dostaviti ga Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. Također, prema odredbama istog ugovora, u slučaju nenamjenskog utroška sredstava iz ovog ugovora, JP "Aerodrom Tuzla" obavezuje se da će izvršiti povrat prebačenih sredstava u budžet Federacije BiH u skladu s odlukom o povratu sredstava koju donosi Vlada Federacije BiH. Prema Izvještaju Federalnog ministarstva finansija o historiji plaćanja dobavljača, a na Zahtjev JP "Aerodrom Tuzla" za transfer odobrenih namjenskih sredstava i u skladu s članom 2. Ugovora, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je 29.7.2014. godine navedena sredstva iz člana 1. istog ugovora, u iznosu od 430.000 KM, prebacilo na račun JP "Aerodrom Tuzla".

Shodno odredbama tačke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), moguće je da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, odnosno da to može biti slučaj kada bi dio područja koje aerodrom snabdijeva, bez tog aerodroma, bio izoliran od ostatka Unije do takve mjere da bi to sprečavalo njegov socijalni i privredni razvoj, te da bi takva procjena trebala uzeti u obzir druge načine prijevoza, posebno brze željeznice ili pomorske veze koje se snabdijevaju trajektima i da u takvim slučajevima javni organi mogu nametnuti obavezu pružanja javne usluge aerodromu kako bi se osiguralo da on ostane otvoren za komercijalni saobraćaj.

U skladu s odredbama tačke 75. Komunikacije Komisije, državna pomoć u obliku naknade za javne usluge izuzeta je od obaveze o prijavljivanju predviđene u članu 108. stav 3. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) ako su ispunjeni zahtjevi postavljeni u Odluci Komisije 2012/21/EU.

Odredbama člana 2. stav (1) tačka e) i člana 3. Odluke Komisije 2012/21/EU propisano je da je državna pomoć u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome, u kojima prosječni godišnji saobraćaj u periodu od dvije (2) finansijske godine koje prethode godini u kojoj je povjerenje obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika, izuzeta od obaveze o prijavljivanju predviđene u članu 108. stav 3. UFEU-a ako su ispunjeni uslovi postavljeni u ovoj odluci.

Navedeni uslovi propisani u istoj odluci koje treba ispuniti kako bi se osiguralo ispunjenje uslova navedenih u članu 106. stav (2) UFEU-a odnose se na ovlaštenje za povjeravanje pružanja usluga od općeg ekonomskog interesa, iznos naknade, nadzor prekomjerne naknade i mogućnost njenog povrata. U članu 4. iste odluke navodi se sljedeće: "Obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa povjerava se predmetnom preduzetniku na osnovu jednog ili više pravnih akata, o čijem obliku može odlučiti svaka država članica. Taj akt ili akti moraju sadržavati naročito:

- (a) sadržaj i trajanje obaveza pružanja javne usluge;
- (b) preduzetnika i, kada je primjereno, predmetno državno područje;
- (c) vrstu svih isključivih ili posebnih prava koja je tom preduzetniku dodijelio nadležni organ;
- (d) opis mehanizma naknade i parametre za obračun, kontrolu i reviziju naknade;
- (e) mjere za izbjegavanje i povrat moguće prekomjerne naknade; i

(f) pozivanje na ovu odluku."

Nadalje, u članu 5. iste odluke, između ostalog, propisane su odredbe o iznosu naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, dok je u članu 6. propisan nadzor s ciljem izbjegavanja prekomjerne naknade.

Prema Informaciji Federalnog ministarstva prometa i komunikacija o broju putnika i operacija s Međunarodnog aerodroma Tuzla, u 2012. godini Međunarodni aerodrom Tuzla imao je promet od 4.191 putnika, a u 2013. godini promet od 61.513 putnika.

4. JP "Aerodrom Tuzla" - status, vlasnička struktura i poslovanje

Privredni subjekat JP "Aerodrom Tuzla" upisan je sudskom registru Općinskog suda u Tuzli pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS): 1-9924, JIB: 4209372030004, kao društvo s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Živinicama, Gornje Dubrave bb.

Osnovna djelatnost JP "Aerodrom Tuzla" su, prije svega, usluge u zračnom saobraćaju, te djelatnosti pobliže opisane u sudskom registru kod subjekta upisa JP "Aerodrom Tuzla": zračni prijevoz putnika, zračni prijevoz robe, skladištenje robe, pretovar tereta, djelatnosti kateringa itd.

Upisani i uplaćeni osnovni kapital JP "Aerodrom Tuzla" iznosi 10.000 KM, a njegov osnivač i vlasnik je Tuzlanski kanton s udjelom od 100% učešća u osnovnom upisanom kapitalu.

Ukupan neto gubitak JP "Aerodrom Tuzla" u 2012. godini iznosi 142.638 KM, a u 2013. godini iznosi 119.231 KM.

Prema kategorizaciji iz tačke 118. a) Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), s prometom od 4.191 putnika u 2012. godini i 61.513 putnika u 2013. godini na Međunarodnom aerodromu Tuzla, JP "Aerodrom Tuzla" upravlja kategorijom aerodroma s godišnjim prometom od 200.000 putnika, iz čega proizlazi da navedeni privredni subjekat u velikoj mjeri neće moći pokriti svoje kapitalne troškove.

5. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija na 25. sjednici, održanoj 29.12.2014. godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

S obzirom da je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, u skladu s Ugovorom o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, dodijelilo državnu pomoć, sadržanu u predmetnom zahtjevu za odobrenje državne pomoći, u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM korisniku JP "Aerodrom Tuzla" 29.7.2014. godine, što proizlazi iz Izvještaja Federalnog ministarstva finansija o historiji plaćanja dobavljača, Vijeće je provelo postupak *ex post* odobrenja, u skladu s članom 12. stav (7) Zakona.

Naime, Vijeće je prvenstveno tokom postupka trebalo utvrditi da li državna pomoć u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Tuzla", koja se odnosi na pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini, predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja da li državna pomoć u obliku subvencije za pokriće dijela troškova poslovanja JP "Aerodrom Tuzla" u 2014. godini predstavlja državnu pomoć, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li je riječ o transferu državnih sredstava; da li su sredstva pomoć koja korisniku pomoći donose ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario kroz svoje redovno i normalno poslovanje; da li se predložena sredstva dodjeljuju korisniku na selektivnoj osnovi i da li dodjelom predloženih sredstava postoji

mogućnost narušavanja tržišne konkurencije davanjem prednosti na tržištu korisniku državne pomoći, naročito u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti.

U konkretnom slučaju utvrđeno je da naknada predstavlja državnu pomoć, jer su ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona. Naime, riječ je o transferu sredstava iz budžeta Federacije BiH, sredstva donose ekonomsku prednost koju korisnik ne bi mogao ostvariti kroz redovno i normalno poslovanje, sredstva se dodjeljuju na selektivnoj osnovi, postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije na širem tržištu koje čini tržište BiH i Evropske unije.

Međutim, u tački 67. Komunikacije Komisije navedeno je da, bez obzira na ispunjenje svih uslova prema kojima se naknada smatra državnom pomoći, prema presudi Evropskog suda u slučaju "Altmark", koja čini presedan u tom pogledu, naknada za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu pomoć pod pretpostavkom da su ispunjena sljedeća četiri uslova iz navedene odredbe Komunikacije Komisije:

- a) preduzetniku koji prima naknadu mora zaista biti povjereno ispunjavanje konkretnih javnih usluga i te usluge moraju biti jasno određene,
- b) parametri na osnovu kojih se naknada obračunava moraju se unaprijed utvrditi na objektivan i transparentan način,
- c) naknada ne smije prelaziti ono što je potrebno za pokrivanje svih ili dijela troškova nastalih pri izvršavanju obaveza javne usluge, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumne dobiti za izvršenje tih obaveza, te
- d) preduzetnik koji se zadužuje za ispunjavanje usluge od općeg interesa mora biti odabran putem postupka javnih nabavki, a ukoliko preduzetnik koji treba izvršavati obaveze javnih usluga, u konkretnom slučaju, nije odabran u skladu s postupkom javne nabavke koji bi omogućio odabir ponuđača koji bi takve usluge mogao pružiti po najpovoljnijim uslovima, visina potrebne naknade mora se odrediti na osnovu analize troškova koji bi pri izvršavanju tih obaveza nastali u tipičnom preduzetniku kojim se dobro upravlja, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit od izvršavanja tih obaveza.

Vijeće je, primjenom navedenih uslova iz presude "Altmark" na JP "Aerodrom Tuzla", utvrdilo da nisu ispunjeni svi uslovi da se u konkretnom slučaju naknada ne bi smatrala državnom pomoći, jer navedeni privredni subjekat za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa nije izabran putem postupka javne nabavke.

Budući da naknada koja se odnosi na obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa predstavlja državnu pomoć, članom 5. Zakona propisuje se opća zabrana davanja državne pomoći koja narušava ili bi mogla narušiti tržišnu konkurenciju davanjem prednosti na tržištu korisnicima državne pomoći bez obzira na oblik državne pomoći u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjenje međunarodno preuzetih obaveza Bosne i Hercegovine iz Privremenog sporazuma, dok su članom 6. Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, odnosno dozvoljene državne pomoći.

U skladu s odredbama tačke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03) kojim je propisano da je moguće da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, Vijeće je u postupku utvrđivalo postoji li u konkretnom slučaju mogućnost

primjene izuzeća na osnovu člana 6. stav (1) tačka c) Zakona, koji se odnosi na državne pomoći pravnim i fizičkim licima kojima je, u skladu s posebnim pravilima, povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ili dodijeljeno isključivo pravo obavljanja određenih djelatnosti ako bi u slučaju nepostojanja takve pomoći ova lica bila onemogućena u obavljanju posebnih zadataka koji su im povjereni i pod uslovom da je državna pomoć samo naknada za obavljanje i provođenje tih zadataka, te pod uslovom da se time u većoj mjeri ne narušava tržišna konkurencija i ispunjavanje preuzetih međunarodnih obaveza.

Da bi se na državnu pomoć koja je u obliku subvencije namijenjena korisniku JP "Aerodrom Tuzla" moglo primijeniti izuzeće iz člana 6. stav (1) tačka c) Zakona, potrebno je ispuniti uslove navedene u čl. 2., 3., 4., 5. i 6. Odluke Komisije 2012/21/EU, kako to proizlazi iz tačke 75. Komunikacije Komisije.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je Potvrda za aerodrom, izdata JP "Aerodrom Tuzla", prvi pravni akt na osnovu kojeg je JP "Aerodrom Tuzla", kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla, povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u periodu od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, u skladu sa Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedeno proizlazi iz člana 5. Pravilnika o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Rješenja BHDCA o ispunjenosti uslova za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu upotrebu, u kojima se navodi da aerodrom kome je izdata potvrda za javnu upotrebu, u konkretnom slučaju Međunarodni aerodrom Tuzla, mora u vrijeme otvorenosti, a to je, prema podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, tokom cijele godine, i to: ponedjeljkom i petkom u vremenu od 7.30 do 9.30 sati, utorkom i subotom od 8.00 do 19.00 sati i srijedom i nedjeljom od 15.00 do 18.00 sati, biti dostupan svim osobama pod istim uslovima, odnosno biti otvoren za javni saobraćaj.

Također je, u skladu s Pravilnikom o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Potvrdom za aerodrom, zaključeno da je operator Međunarodnog aerodroma Tuzla, odnosno pravno lice koje njime upravlja, JP "Aerodrom Tuzla", jer mu je izdata potvrda za aerodrom od BHDCA kojom je utvrđena njegova sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni saobraćaj, te je kao imalac potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu upotrebu ujedno i vlasnik potvrde u smislu člana 7. stav (2) ovog pravilnika, pa je u tom svojstvu, u skladu s članom 8. istog pravilnika, obavezan da preduzme sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za upotrebu, te da osigura da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade u skladu s uslovima i pravilima Potvrde za aerodrom.

Da je JP "Aerodrom Tuzla" kao imalac potvrde za aerodrom operator Međunarodnog aerodroma Tuzla, odnosno da ima pravo da njime upravlja, proizlazi i iz čl. 37., 38. i 40. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, kojima je propisano da je međunarodni i domaći zračni saobraćaj unutar BiH dozvoljen samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za aerodrom izdatu od BHDCA, da je jedan od uslova za dobivanje potvrde da je podnosilac zahtjeva operator aerodroma, te da s potvrdom za aerodrom njen nosilac stiče pravo da upravlja aerodromom na komercijalnoj osnovi i da utvrđuje naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Drugi pravni akt kojim je JP "Aerodrom Tuzla" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini jeste Budžet Federacije BiH za 2014. godinu kojim se Vlada Federacije BiH obavezala da će finansijski podržati JP

"Aerodrom Tuzla" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM za pokriće njegovih troškova poslovanja, jer, u skladu s odredbama člana 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti BiH imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo pravo mogu prenijeti na bilo koje fizičko ili pravno lice. Iz ovog proizlazi da se cjelokupno upravljanje Međunarodnim aerodromom Tuzla, povjereno JP "Aerodrom Tuzla", smatra uslugom od općeg ekonomskog interesa, jer da Vlada Federacije BiH ne finansira njegov rad, JP "Aerodrom Tuzla" ne bi moglo poslovati zbog malog saobraćaja, pa bi u tom slučaju područje Federacije BiH koje pokriva Međunarodni aerodrom Tuzla bez ovog aerodroma bilo izolirano od Evropske unije, jer s njom nije povezano brzim željeznicama ili pomorskim vezama, što bi sprečavalo privredni i socijalni razvoj tog područja, ali i cijele Federacije BiH. Navedeno je u skladu s odredbama tačke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03).

Također, Vijeće je na osnovu Ugovora o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, zaključenog između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP "Aerodrom Tuzla", koji predstavlja treći pravni akt kojim je JP "Aerodrom Tuzla" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini, i bilansa stanja i uspjeha navedenog preduzeća utvrdilo da iznos naknade ne premašuje iznos koji je nužan za pokrivanje troškova nastalih prilikom izvršavanja obaveze pružanja javnih usluga, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumno dobit prilikom ispunjavanja navedenih obaveza, da su navedenim ugovorom određeni parametri za obračun, kontrolu i reviziju naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, kao i da će Federalno ministarstvo prometa i komunikacija pratiti njegovo izvršenje i kontrolu sredstava putem izvještaja o utrošenim sredstvima transfera i na taj način osigurati da ne dođe do nenamjenskog trošenja sredstava i isplate prekomjerne naknade, te da će se od JP "Aerodrom Tuzla", u slučaju nenamjenskog trošenja sredstava, zahtijevati da u budžet Federacije BiH vrati iznos naknade koji je primio. Navedeno je u skladu s odredbama čl. 5. i 6. Odluke Komisije.

Na kraju je Vijeće, s obzirom na to da promet putnika u 2012. iznosi 4.191 putnik, a u 2013. godini 61.513 putnika, utvrdilo da državna pomoć koja je dodijeljena u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Tuzla" za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja ne narušava u većoj mjeri konkurenciju i ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH, kao i da ispunjava uslove propisane odredbama člana 2. stav (1) tačka e) i člana 3. Odluke Komisije 2012/21/EU kojima je propisano da se državna pomoć u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome u kojima prosječni godišnji promet u periodu od dvije (2) finansijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika izuzeta od obaveze o prijavljivanju predviđene u članu 108. stav 3. UFEU-a ako su ispunjeni uslovi postavljeni u ovoj odluci.

Slijedom navedenog, Vijeće je u postupku utvrdilo da je na državnu pomoć u obliku subvencije koja je dodijeljena preduzeću JP "Aerodrom Tuzla", i to u iznosu od 430.000 KM, moguće primijeniti izuzeće iz člana 6. stav (1) tačka c) Zakona koje se odnosi na državnu pomoć namijenjenu obavljanju usluga od općeg ekonomskog interesa, odnosno da je riječ o dozvoljenoj državnoj pomoći koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje.

Međutim, pošto je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija podnijelo zahtjev za ocjenu državne pomoći, Vijeće je, u skladu s navedenim, odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 07-26-1-13-6/14

29. decembra 2014. godine

Istočno Sarajevo

Predsjedavajuća

Vijeća za državnu pomoć BiH

Mira Vujeva, s. r.

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE

53

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 4029/11**, rješavajući apelaciju **Zdravka Popovića**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 18. stavak (3) tačka h), članka 57. stavak (2) tačka b) i članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – Prečišćen tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Valerija Galić, predsjednica

Miodrag Simović, dopredsjednik

Seada Palavrić, dopredsjednica

Mato Tadić, sudac

Mirsad Čeman, sudac

Zlatko M. Knežević, sudac

na sjednici održanoj 18. prosinca 2014. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neutemeljena apelacija **Zdravka Popovića** podnesena protiv Presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 U 003248 11 U od 17. kolovoza 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva financija Sarajevo broj 03-15-515/10 od 20. siječnja 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva financija – Porezna uprava – Kantonalni porezni ured Zenica, broj 13-4-05-15-80/10-S.A. od 21. svibnja 2010. godine i Rješenja Porezne uprave Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Zenica – Porezna ispostava u Tešnju, broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. travnja 2010. godine, u odnosu na navode o kršenju prava iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Zdravka Popovića** podnesena protiv Presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 U 003248 11 U od 17. kolovoza 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva financija Sarajevo broj 03-15-515/10 od 20. siječnja 2011. godine, Rješenja Federalnog ministarstva financija – Porezna uprava – Kantonalni porezni ured Zenica, broj 13-4-05-15-80/10-S.A. od 21. svibnja 2010. godine i Rješenja Porezne uprave Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Zenica – Porezna ispostava u Tešnju, broj 13-4/3-15-3366/10. M.K. od 21. travnja 2010. godine, u odnosu na navode o kršenju prava iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, te članka II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članka 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u vezi s pravom na pravično suđenje, zato što je *ratione materiae* inkompatibilna s Ustavom Bosne i Hercegovine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine".